

Lesarabrøv

Fíggjarstøða SEV's

Bý- og bygðarráðið, ið vórðu vald í desember seinasta ár, útnevndu 80 limir til umboðsnevndina í SEV. Umboðsnevndin hevur havt ein fund, sokallaður skipandi fundur var í februar í ár. Umboðsnevndin valdi tí formannin og teir 7 stýrismenn. Í hvørjum øki sær hevur ið verið ein fundur, har leiðslan hevur greitt frá fíggjarligum og teknilugum spurningum í sambandi við byggingina av einari vindmylnu.

Í morgin er so fyrsti regluligi ársaðalfundur hjá umboðsnevndini, ið er hægsta vald SEV's. Seinastu 10 ári hevur henda nevnd góðkent lögur og upptøku av lánun, sum fara væl upp um milliardina. Hetta vegna kommunurnar í Føroyum, sum í seinasta enda skulu taka um endan. Men í løtuni er tað so tann vanligi føroyingurin, sum skal gjalda gjöldið. Eingin man í hesum parti av heiminum rinda so nógv fyri streym sum hann.

Kreppan ger tað sjálvsagt uppafur torførari hjá SEV at bóra undan. Streymnýtslan er minskandi og við tí eisini inn-tøkurnar. Men tað hjálpir sjálvsagt, at oljan er blig. At SEV ikki longur skal rinda oljugjald hevur bót um støðuna, men hesin peningur er so ikki komin vanligu nýtararum til góðar, men einum parti av okkara vinnufyriskum, sum hevur fingið bligari streym í 1993. Vanligi streymnýtari hevur hinvænt gildið nógv meir, tí MVG skal latast av streymi. MVG ið fær SEV so onga gleði av. So tá ið landið slepti oljuavgjaldinum, fingi teir tað so rúkiliga innafur við MVG'num.

Ætlanir 1993

Lítið nýtt er í teimum tillagaða ætlanunum fyri 1993 og 1994. El-inntøkurnar minka við 42 mio í 1993 til 207.6 mio, og við 19.9 mio í 1994 til 187.7 mio. Her skal tað viðmerkjast, at lækkandi ídnaðarprísir fer við 13.8 mio í 1993 og við 12.4

í 1994. Á útreiðslusluti fer oljan niður við 14.5 mio í 1993 og við 2.2 mio afturat í 1994. Umframt væntaða minni nýtslu, kemst hetta av, at oljuavgjaldið ikki er longur. Raksturinn verður nakað tann sami, 40 mio. bæði í 1993 og 1994 (roknað verður eftir øllum at døma ikki við, at vøkstur verður í tapunum uppá skuldarar, ella at tað verður neyðugt at seta av móti tilkum tapi). Rentuútreiðslurnar við kurstapi eru ætlaðar til 57.6 mio í 1993 og 52.9 mio í 1994 (í 1993 verður ein øking uppá 0.2 mio og stóran ein minning í 1994 uppá 4.7 mio). Avskrivningar minna ógvuliga lítið. Við 0.4 mio í 1993 til 73.1 mio, og við 0.5 mio afturat í 1994 til 72.6 mio.

Úrslitið í 1993 verður væntandi 1.8 mio og í 1994 eitt hall uppá 11.0 mio. Samanumtikið fer hetta at minna um eginoginina. Útlitini eru tiskil depur. Ottar avsetingar eru gjørdar móti tapi í 1993 og 1994 og væntast kann eisini ein kursmunarmissur. Afturat hesum koma so allir hinir vandarnir - minni streymnýtsla, hægri oljuprísir og skyldur av ymsum slagi, eitt nú í sambandi við Hitafelagið. Rýkur eginogin hjá SEV, so kemur felagið sjálvsagt í gjaldferistruptuleikar.

Eingin lánstøka verður í 1993 og 1994. Løgurnar, sum so verða tiknar yvir raksturinn, eru ætlaðar til 21.3 mio í 1993 og 16.2 í 1994. Hetta er lítið og einki í mun til undanfarnar. Tá ið avdráttir - 48.1 mio í 1993 og 46.4 mio í 1994 - og líkvidi-tesbroytingar annars verða tiknar uppá, so roknað SEV við at hava 19.3 mio meira í reiðupeningi í 1993 fál 42.7 mio, og 9.6 mio minni í 1994 fál 33.1 mio.

Um byggiætlanir er stutt og greitt at siga, at útreiðslurnar eru til viðlíkahald - 21.3 mio í 1993 og 16.2 mio í 1994. Viðmerkið, garvert er, at vindmylnan skal hava 1.5 mio afturat í 1993 - hon var annars

ikki við á seinastu byggiætlan; og at SEV setir 1.1 mio av til Hitafelagið í 1994 - er tað ikki eitt annað felag?

Gjaldskráirnar verða tær somu. T.v.s. bæði vanligu húsnæðis- og ídnaðurin skal rinda tað sama í 1994, sum tey guldur í 1993.

Skuld og eginogn í 1992

21/12-1992 var eginogn SEV's 70.5 mio, av hesum var innskotið hjá kommununum 4.1 mio, á kapitalkontoini stóðu 64.8 mio og á kursmunarkontoini 1.6 mio. So lítil hevur henda seinasta kontoin ongan viðverð. SEV hevur verið sera óheppið við uttanlandslánunum sínum. Seinastu 5 ári hevur sokallaða ikki staðfesta kurstapið verið uml. 20 mio. Tá ið stóðin á teimum samanlagdu uttanlandslánunum hetta tíðarskeiðið hevur verið umleið 150 mio, er tapið stórt. Serliga hevur eitt dollarlán uppá gott 20 mio kostað nógv - uml. 14 mio hesi ári. Komandi ár kann væntast eitt heldur stórt ikki staðfest kurstap, við tað at danska krónan er minnað í virði. Meginparturin av lánunum eru í D-mark, so tað verður til nakrar mio. Tað er tí helst óheppið, at eitt lán uppá 20 mio í Føroya Banka varð gjørt um til D-mark í desember 1992.

Samanlagda skuldin hjá SEV er 669.0 mio, av hesum eru 20.3 mio stuttfreistað skuld og 648.6 langfreistað skuld (135.0 mio í fremmandum gjaldoyra). Eginogn og skuld tilsamans eru 739.5 mio, t.v.s. at eginognin er 9.5%. Hetta sigur okkum, hvussu væl SEV er fyri. Stórt óvissi enn undanfarni ár er talið ikki, men tað má ásamast, at sum tíðirnar eru vordnar, skal ikki nógv ganga galið, áðrenn felagið kemur í stórar trupulleikar. Hækkandi oljuprísir, lán, ið verða uppsøgd, undirskot í sambandi við Hitafelagið. Hetta hevði verið nógv mikil til, at eginognin var fokin. Hvønn góðan hevur SEV tá?

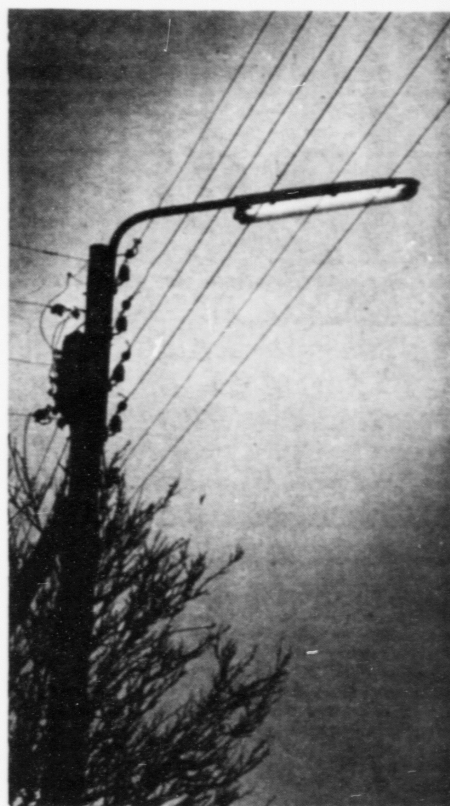
Ognirnar í 1992

Føstu ognirnar hjá SEV verða lukkuðar ikki mett á sama hátt sum í bankunum, so hevði beinanvegin verið galið. Tað er útveganarvirðið, ið er avgerandi. Skrásettu lögurnar eru komnar upp á 1369.7 mio, og eru tær avskrivaðar við 714.5 mio, so restvirðið 31/12-1992 er 655.2 mio. Í 1992 var tilgongdin 21.3 mio og avskrivningar 73.6 mio. Leggja vit virðið av øðrum støðisfæri afturat 32.5 mio - sum fyrst og fremst er tilfar á goymslu og lögugarbeiði í gerð - so er støðisfærið tilsamans 655.1 mio. Umferðarfærið er 51.8 mio; av hesum er reiðupeningur 23.5 mio, skuldarar 23.3 mio (hetta er ein minning við uml. 20 mio, helst tí at innkrevingin hevur verið munadyggari, men eisini tí, at 4.7 mio eru avsett móti tapi) og olja á goymslu 5.1 mio (minnað við 7 mio). Ognir tilsamans - umferðarfæri og støðisfæri - er 739.5 mio, sum samsvarar við skuld + eginogn. Avgerandi er sjálvsagt, at føstu ognirnar hjá felagnum ikki eru mett av høgt.

Rakstrarroknaskapurin

1/1 til 31/12-1992

El-inntøkurnar eru vaksnar við 3.6 mio til 249.6 mio. Rakstrarútreiðslurnar eru minnaðar við 12.4 mio; herav er dagligi raksturinn minnaður við 6.4 mio til 42.0 mio (eitt óhapp í Klaksvík í 1991 kostaði 3.8 mio), og oljuútreiðslurnar 6.3 mio (ein kundi trúð, at tað var tí, at prísurin er farin niður; men so er ikki, tí goymslan er sum áður nevnt minnað við 7 mio). Hyggja vit at fyrisingarútreiðslurnar eru tær farnar upp við 7.4 mio til 24.4 mio, og kemst hetta av staðfestum tapi uppá skuldarar 6.7 mio (økt við 3.2 mio) og sum nakað nýtt avsetingum móti tapi 4.7 mio. Rentuútreiðslurnar roknað kursvinnin eru minnaðar við 8.5 mio til 57.4 mio. Avskrivningar eru nakað tær somu 73.6 mio (vaksnið við 0.5 mio). Afturat hesum er farin fram ein

niðurskriving av tilfari og olju á goymslu við 5.5 mio (helst tí at tann lækkandi oljuprísir hevur minnað um virðið á goymsluni). Rakstrarúrlitið er positivt 12.2 mio (11.0 mio meir enn í 1991). Við hesum er

kapitalkonto felagsins komin uppá 64.8 mio (sjá umrøðuna av eginognini).

01.12.93
Klæmint Olsen
umboðsnevndarlimur

Grind og springarar

Fyrst tækk til Bjarna Sørensen, bl. nr. 228, fyri nakrar áhuga-verdar upplýsingar og spurningar. Ein sýslumaður, sum bert hevur friðing fyri eygað, uttan at vita hví tað skal friðast, kundi tað sama farið upp í part við Greenpeace.

Tað er nógvur matur í springara og hartil eru garnarnir sera gott ágn og geva sostatt duplta konfekt, og spikið brennur jú eisini. Tann dagin vit friða springara, er hvalurin eisini í vanda, tí politikarar hava tengt springarar upp

hvalin yvirfyri altjóða felagskapum. Tí er mitt uppskot: Vit drepa ikki springarar á góðkendum hvalvágum, men á friðum, t.d. Skálafirði, Kollafirði og øðrum sundum og friðum. Vit eiga at hugsa okkum væl um, og ikki handla, fyri sliðan at kanna, hvat ið vit hava samtykt? Tað kundi hent, at grind ikki kom í nýkur ár, og so kom at standa í øllum altjóða sáttmálum: »Treytað av at føroyingar ikki drepa grind«.

Heilsan

Tróndur

Oljuskrivingin

Kom at hugsa um sangin »Mamma, mamma tað var ikki eg, dreingirnir...«, tá ið eg las Oyggiatíðindi nr. 65, 66 og 67. Nú skal A. P. Møller hava skyldina fyri ringu búskaparligu støðuna í landinum, somuleiðis skulu teir eisini hava ávirkað fiskivinnuna. Ein kann ikki annað enn undrast, men fantasi manglar greinskrivarum í øllum førum ikki.

Lesi ikki Oyggiatíðindi til dagligt, men havi høyrð, at støðið, teir skriva á, er sera lágt, mest at líkna við skrivningina hjá donsku Boulevardpressuni, Ekstra Bladet o.l.

At greinskrivarin er sera óvitandi um APM, sæst væl. Oyggiatíðindi vildu havt viðmerkingar frá leiðsluni í AMP, men leiðslan hjá APM úttalar

seg ikki til pressuna og er hetta vælkent, í øllum førum í tí donsku pressuni.

Eisini Fjórðandi, nr. 45, leggur eftir A. P. Møller. Greinskrivingar, óh, hevur tosað við ein ónevndan (óvitandi) útlendskan serfrøðing (bretar???), um APM. Millum annað stendur, at APM ikki hevur gott orð á sær!!! Úgerðin hjá teimum er avmarkað, somuleiðis eru borioyrdirnir osfr. Til hetta er at siga, at óh, kenni ikki persónin, er sera óvitandi um oljuvinnu og APM og átti at kunna seg betur um hesi evni, áðrenn hann skrivaði tilika grein.

Sum tað fyrsta reiðari í heiminum hevur APM bygt tangabátar við tvinnanda skrokkum. Mærsk Drilling

fekk fyri kortum heimsins størsta Jack-Up boripall, somuleiðis eiga teir fleiri Semi. sub. pallar, ið bora í Norðsjónum. Mærsk Promotor hjá Mærsk Supply Service hevur heimsmet í bollard-pull (sleiporku) 204 Ts, somuleiðis hava teir heimsins størstu PSV-skip, forsyningsbátar, Mærsk Olie og Gas vóru teir fyrstu, sum útvíklaðu tær sokallaðu vatnrættaðu boringarnar, Mærsk Line bleiv fyri 3. ferð á rað heiðað í Hong Kong sum tað besta felag í heiminum innan fyri containeraflutning.

Hetta vita allir teir mongu føroyingar, ið eru í vinnu hjá APM, eisini all tey, ið lesa tíðirnar um oljuvinnuna, bert ikki óhvi og útlendski serfrøingurin, hann hevur tosað við.

At mangir siga frá Ólavi Kongi, men hava tað ikki sæð hann, er so satt sum tað er sagt.

Allar uppgávur, ið APM fær, stórar sum smáar, verða loystar til fulnar, frá »second-to-none«, millum annað tí gevur APM yvirskot á hvørjum ári.

Givið er, at uttan mun til hvørt tað verður, ið setur hol á føroysku undirgrundina, tað veri seg Shell, BP, APM, Statoil ella aðrir, verður endamálið tað sama, vinningur.

Bert er so at vóna, at føroysku politikararnir laga tað soleiðis, at eisini fólkid og landið fær gagn av hesum. Við tækk fyri upptøkuna.

Sylv Hansen
Mærsk Clipper, Brasilien

Trøð

nærhendis Havnini ynskist til leigu/keys.

P.v.á

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum »Effata«, Íslandsvegur 10 B, Tórshavn, er opin hvønn dag kl. 8-10. Telefon/telefax 17597 og telefax 41992, skrivitefon til. 0123 og bl. um 16929 ella 41792.